

HABER

SİBEL ATIK
satik@ekonomist.com.tr

Rüzgar ihalesinde devler yarışacak

Rüzgar enerjisinde gözler 27 Temmuz'da başvuruların alınacağı YEKA ihalesinde. 1,2 milyar dolarlık bu ihale için yerli ve yabancı gruplar hazırlıklarını sürdürüyor. Aldığımız bilgiye göre, Zorlu Holding, Borusan, Özyeğin, Türkerler, Polat, Kalyon, Eksim ve Bilgin ihaleye türbin üreticisi Vestas, Siemens, GE, Nordex gibi global şirketlerle kuracakları güçlü ortaklıklarla girmeyi planlıyor.

Türkiye'nin elektrik üretiminde yüzde 5,7 paya sahip olan ve 6 bin megavatı aşan kurulu güce ulaşan rüzgar enerjisinde gözler yenilenebilir enerji kaynak alanları (YEKA) ihalesinde. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın güneşten sonra rüzgârda da başlattığı YEKA ihalesine başvuru için sayılı günler kaldı. Enerji Bakanı Berat Albayrak'ın rüzgâr enerjisinde tek seferde bin megavatlık gücün lisansı için açıkladığı YEKA ihalesinde başvurular 27 Temmuz'da alınacak. 1,2 milyar

dolar yatırım bedelli olması beklenen ihaleye dev grupların ortak girişimleri damgasını vuracak. Yenilenebilir enerjiye yakın ilgi gösteren yerli ve yabancı gruplar konsorsiyum kurarak ihalede yer alacak.

İhalede konsorsiyum kuran gruplardan en dikkat çeken Özyeğin ve Borusan'ın ortak girişimi oldu. Özyeğin'e ait Fina Enerji, General Electric ve Özgül Grup ile birlikte konsorsiyum kuran Borusan Holding, iddialı bir şekilde ihaleye hazırlanıyor. Aldı-

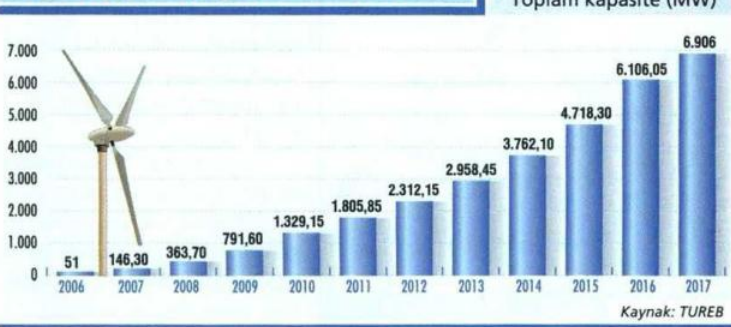
ğımız bilgiye göre, Türkerler, Polat, Kalyon, Eksim, Bilgin ve Zorlu Holding de ihaleyle yakından ilgileniyor ve güçlü konsorsiyumlar kurmak üzere çalışmalar yapıyor.

ALTI GRUP HAZIRLANIYOR

Ekonomist Dergisi olarak YEKA ihalesine hazırlanan grupları araştırdık. Rüzgar türbin üreticisi şirketleri de yanına alarak ihaleye hazırlanan altı grup var.

Bize ulaşan bilgiye göre, ihaleye birlikte girmek üzere konsorsiyum kuran gruplardan biri Türkerler. Rüzgar türbini üreten Siemens'i ve Kalyon Grubu'nu yanına alan Türkerler, ihaleyle enerjideki portföyünü daha da güçlendirmek istiyor. Türbin teknolojisinde rotor, jeneratör, kule ve rotor göbeği gibi alanlarda üretim yapan Siemens'in globalde yaklaşık 8 bin megavatlık satışı bulunuyor. Türkerler'in ise enerjide dağıtımın yanı sıra jeotermal, hidroelektrik ve rüzgar santrallerinde yatırımları bulunuyor.

10 yılda yapılan rüzgar santrali yatırımları

JES, RES ve HES alanlarında yatırımların tamamlanmasıyla toplam 945 megavatlık bir yatırım portföyüne sahip olan grup, üç yıl içinde devreye alacağı santrallerle enerjiye toplam 2,9 milyar dolarlık yatırım yapacak.

"RES'LERDE DENEYİMLİYİZ"

Türkerler Holding Enerji Grubu Başkan Yardımcısı Saygın Oytan, milli ve yenilenebilir bir kaynak olarak uzun yıllardır RES'lere yatırım yaptıklarını söylüyor. Oytan, "RES'lerde hem proje geliştirme hem de projelerin inşaat-montaj aşamalarını hayata geçiren deneyimli bir kadromuz var. Bin megavat kurulu güç olarak planlanan YEKA için de bu kadromuzla ciddi çalışma ve hazırlık sürecindeyiz" diyor.

İhalenin bir diğer önemli aday Bilgin ve Eksim grubu. Ankara merkezli Bilgin Enerji Yatırım Holding, rüzgar ve hidroelektrik alanının ilk özel sektör yatırımcılarından biri. Rüzgârda altı santralle 400 megavatlık üretim gücüne sahip olan Bilgin ve Eksim grubu, ihaleye türbin üreticisi olan Nordex ile girecek.

POLAT VE ZORLU DA DEVREDE

Polat Holding bünyesindeki Polat Enerji de rüzgar enerjisinde önemli bir noktada. Türkiye'nin en büyük rüzgar enerjisi üreticilerinden olan ve bu alanda 665 megavatlık kurulu güce sahip olan Polat Enerji, rüzgar enerjisi konusundaki yatırımlarını iki katına çıkarma hedefiyle hareket ediyor. Bu doğrultuda YEKA ihalesine hazırlanan Polat Holding, Alman Enercon ve Kanada Emeklilik fonu ile konsorsiyum kurmak üzere çalışmalarını sürdürüyor. 2002 yılından beri Türkiye'de rüzgar santralleri için kanat üretimi yapan Enercon, jeneratörde de üretimi gündeme almayı planlıyor.

Enerji sektörünün önemli yatırımcılarından olan Zorlu Holding de bu ihale sürecini yakından takip edenler arasında. Bunun için görüşmeler yürüten Zorlu'nun türbin üreticisi Vestas ve yerli bir şirketle bu ihaleye girebileceği ifade ediliyor. Danimarka merkezli Vestas rüzgar türbini üreti-

Yatırımlar rüzgar gibi esiyor

Yenilenebilir enerji yatırımları ekonomide yaşanan zorluklara rağmen hız kesmedi. 2016 yılında gerçekleşen bin 387 Megavatlık kurulu güç yatırımıyla Avrupa'da rüzgar sektöründe ilk üç arasına giren Türkiye, bu rakamla dünyada ise yedinci sırada yer aldı. Rüzgârda toplam kurulu güç 2017 başı itibarıyla 6 bin 106 Megavata ulaşırken, yeni lisans ihaleleriyle bu rakam daha da yükselecek. Elektrik üretimi içinde payı yüzde 5,69 olan rüzgarın, yeni lisans ihaleleriyle bu payını yüzde 12'lere taşıması bekleniyor. Geçen hafta gerçekleşen lisans ihaleleri bunun önemli bir adımıydı. 11 bölgede toplam 710 megavatlık tahsis yapıldı. Bu yılın sonuna kadar YEKA haricinde 2 bin 290 megavatlık kapasite için ihalelerin devam etmesi bekleniyor.

TÜRKİYE RÜZGAR ENERJİSİ BİRLİĞİ (TÜREB) BAŞKANI MUSTAFA SERDAR ATASEVEN

"Yeka AR-GE'yi güçlendirecek"

"27 Temmuz'da YEKA başvuruları alınacak. Bu gelişmeler sektöre canlılık getirirse de sonuçlarını ancak 3-4 yıl sonra alabileceğiz. İyimser bir senaryo ile 2017 yılı sonunda 800 megavatlık bir kapasiteyi işletmeye alabiliriz. Sonrasındaki 2-3 yıl rüzgârda eriyen stoklarımızı doldurma ve tohum ekmeye zamanı gibi gözüküyor. YEKA projesiyle tek seferde bin megavatlık bir potansiyelin hayata geçmesinin orta vadede rüzgar sanayisine, AR-GE'ye, istihdama katkısının olacağını düşünüyoruz. Bununla birlikte 2023 yılındaki 20 bin megavatlık hedefimiz için tek başına YEKA yeterli olmaz. YEKA'nın yanı sıra acilen kapasite artış talepleriyle ilgili olarak irade ortaya konulması, 2015 yılında alınan başvuruların sonuçlandırılması ve lisans almış ama inşa haline geçemeyen yaklaşık 3 bin 200 megavatlık projelerin de sorunlarına çözüm getirilmesi önem taşıyor."

İhaleye hazırlanan konsorsiyumlar

1 Borusan Fina Enerji Özgül General Electric	2 Türkerler Kalyon Siemens
3 Bilgin Eksim Nordex	4 Zorlu Vestas
6 Polat Enercon Kanada Emeklilik Fonu	5 Goldwind ACWA

minde globalde yıllık yaklaşık 10 bin megavatlık satış hacmine sahip. Konuyla ilgili yaklaşımlarını sordüğümüz Zorlu Holding CEO'su Ömer Yüngül, ihaleyle ilgilendiklerini ve ortaklık konusunda görüşmeler yürüttüklerini söylemekle yetiniyor.

"YEKA İÇİN İDDİALİYİZ"

Borusan da beklenen YEKA ihale sürecini yakından takip ediyor. Bu-

nun için Fina Enerji ve Özgül Holding ile bir konsorsiyum kurduklarını aktaran Borusan Holding CEO'su Agah Uğur, ihale için iddialı olduklarını söylüyor. Uğur, bu konuda şöyle konuşuyor: "YEKA'da rüzgarla ilgili temmuz ayında çıkacak ihaleyle yakından ilgililiyiz. Bu proje bizim için çok önemli. 27 Temmuz'da talep toplama ve yıl içinde neticelenme bekleniyor. Bin megavatlık bu ihale için bir konsorsiyum da oluşturduk. Borusan, Fina Grubu ve Özgül ile konsorsiyum olarak gireceğiz. General Electric de türbin üreticisi olarak yer alacak. Hararetle hazırlandığımız bu konsorsiyumla kazanırsak bin 100 megavatlık bir portföy olacak. Birkaç yıl proje geliştirme olur, sonra 2019'da yatırım başlar. 1,2 milyar dolar yatırım olur."

Son olarak Çin merkezli Goldwind Grubu'nun da ACWA Power şirketiyle ihaleye girmeyi planladığı söyleniyor.